

NOVUS BÄSTA PARTI I POLITISKA SAKFRÅGOR – DECEMBER 2024

Kommentar

SD har återtagit lag och ordning från M, i de som anses ha bäst politik i den sakfrågan, vilket är en av förklaringarna till att SD ökar i väljaropinionen och nu återigen är Sveriges näst största parti i Novus väljarbarometer. Det är svårt för regeringspartiet att äga lag och ordning, då det är en fråga som i princip dagligen rapporteras om i nyhetsmedia. Skjutningar och våldsbrott blir alltid nyhetsflashar som trycks ut i allas mobiltelefoner. Att M ägde frågan ett tag var nästan mer uppseendeväckande. SD lyckas med balansgången att stötta regeringen men samtidigt inte sitta i regeringsställning, och kan då i deras två viktigaste frågor enligt deras väljare ha ett högt förtroende – ett förtroende som baseras på en oro för den sittande regeringens oförmåga att lösa de problem de dagligen påminns om i nyheterna. SD-sympatisören är också den som också tydligast drar ett likhetstecken mellan invandring och brottslighet.

Den andra förändringen jämfört med september är landets ekonomi; här vinner M frågan från S. Inflationen och främst konsekvensen av det, sänkta boräntor, är sannolikt den viktigaste förklaringen till M:s uppgång i frågan. Frågan är om elräkningen p.g.a. den nya beräkningsmodellen kan peta ned M igen när det blir kallare. Landets ekonomi mäts främst via väljarnas plånbok och framtidstro kring ekonomin.

Generellt sett är det svårt för partierna att äga lösningar. Det är lätt att det blir att man äger ett problem snarare än lösningen. Det är inte bara i USA-valet som det sker. Den politiska- och medielogiken ligger mer på problemfokus, samt att de politiska lösningarna (lagstiftning och budget) tar så lång tid att det inte är lätt varken för politiker eller väljare att koppla ihop dem med problemen. Det är väl nästan bara skattepolitiken (och bidrag) som direkt märks för väljaren när man tänker efter. Skola och sjukvård ligger ju under kommun respektive region, vilket gör det svårare att vinna väljare på politiken där. Även där handlar det mer om problem (och kanske lite om värderingar) än om lösningar.

Tabell 1: Nedan redovisas vilket parti väljarna tycker har bäst politik i de tio viktigaste frågorna, december 2024 – juni 2022. De tillfrågade kunde välja max ett parti, så procentsatserna ska läsas t.ex. så här: Väljarna tycker att Socialdemokraterna har bäst politik i frågan om sjukvården.

24-dec Pos.	Fråga	24-dec	24-sep	24-jun	24-apr	24-jan	23-nov	23-jun	23-feb	22-nov	22-sep	22-aug	22-jul	22-jun
1	Sjukvården	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
		25%	27%	26%	29%	24%	27%	25%	23%	25%	24%	20%	23%	23%
2	Skola och utbildning	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
		23%	21%	22%	21%	19%	27%	22%	20%	22%	24%	20%	21%	21%
3	Lag och ordning	SD	M	M	SD	SD	S	M/SD	M	SD	SD	SD	M	M
		22%	22%	25%	25%	24%	24%	21%	24%	23%	23%	21%	21%	25%
4	Invandring/integration	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD	SD
		30%	28%	30%	31%	32%	32%	33%	29%	31%	34%	30%	27%	28%
5	Klimatet	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP
		32%	28%	34%	25%	24%	26%	22%	21%	24%	24%	20%	22%	19%
6	Landets ekonomi	M	S	M	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
		26%	27%	28%	27%	27%	32%	30%	31%	30%	29%	27%	27%	30%
7	Miljön	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP	MP
		33%	31%	36%	24%	25%	27%	23%	23%	24%	24%	20%	22%	19%
8	Äldreomsorg	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
		22%	24%	23%	28%	22%	25%	21%	20%	23%	21%	19%	22%	20%
9	Försvaret	M	M	M	S	M	S	S	M	M	M	M	M	M
		27%	28%	16%	17%	18%	20%	21%	22%	23%	21%	23%	23%	26%
10	Sysselsättning/arbetslösheten/jobben	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S	S
		28%	27%	25%	28%	22%	28%	25%	24%	24%	24%	22%	23%	22%

Anm. Miljö och klimat mättes tidigare som en fråga; från och med november 2022 delades den upp i två frågor.

Tabell 2: Nedan redovisas vilket parti väljarna tycker har bäst och näst bäst politik i de tio viktigaste frågorna, december 2024. Cellen med högst värde är färgad mörkgrön och cellen med näst högst värde är färgad ljusgrön, så procentsatserna ska läsas t.ex. så här: Väljarna tycker att Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har bäst respektive näst bäst politik i frågan om sjukvården.

24-dec Pos.	Fråga	M	L	C	KD	S	V	MP	SD	Inget/Vet ej
1	Sjukvården	8%	2%	2%	10%	25%	11%	2%	7%	34%
2	Skola och utbildning	8%	14%	2%	3%	23%	7%	2%	8%	33%
3	Lag och ordning	21%	1%	1%	2%	18%	4%	3%	22%	28%
4	Invandring/integration	10%	2%	3%	1%	17%	6%	5%	30%	26%
5	Klimatet	8%	2%	5%	2%	7%	3%	32%	10%	32%
6	Landets ekonomi	26%	1%	3%	1%	25%	4%	3%	9%	30%
7	Miljön	8%	2%	5%	3%	8%	3%	33%	10%	28%
8	Äldreomsorg	6%	3%	1%	9%	22%	8%	2%	9%	40%
9	Försvaret	27%	2%	2%	2%	17%	4%	2%	9%	36%
10	Sysselsättning/arbetslösheten/jobben	20%	1%	2%	1%	28%	5%	2%	8%	34%

Anm. Miljö och klimat mättes tidigare som en fråga; från och med november 2022 delades den upp i två frågor.

Tabell 3: Nedan redovisas vilket parti väljarna tycker har bäst och näst bäst politik i varje enskild fråga, december 2024. Cellen med högst värde är färgad mörkgrön och cellen med näst högst värde är färgad ljusgrön, så procentsatserna ska läsas t.ex. så här: Väljarna tycker att Socialdemokraterna och Vänsterpartiet har bäst respektive näst bäst politik i frågan om sjukvården.

24-dec Pos.	Fråga	M	L	C	KD	S	V	MP	SD	Inget/Vet ej
1	Sjukvården	8%	2%	2%	10%	25%	11%	2%	7%	34%
2	Skola och utbildning	8%	14%	2%	3%	23%	7%	2%	8%	33%
3	Lag och ordning	21%	1%	1%	2%	18%	4%	3%	22%	28%
4	Invandring/integration	10%	2%	3%	1%	17%	6%	5%	30%	26%
5	Klimatet	8%	2%	5%	2%	7%	3%	32%	10%	32%
6	Landets ekonomi	26%	1%	3%	1%	25%	4%	3%	9%	30%
7	Miljön	8%	2%	5%	3%	8%	3%	33%	10%	28%
8	Äldreomsorg	6%	3%	1%	9%	22%	8%	2%	9%	40%
9	Försvaret	27%	2%	2%	2%	17%	4%	2%	9%	36%
10	Sysselsättning/arbetslösheten/jobben	20%	1%	2%	1%	28%	5%	2%	8%	34%
11	Energipolitik	15%	2%	4%	4%	15%	3%	11%	9%	37%
12	Pensioner	9%	1%	1%	3%	25%	7%	1%	10%	43%
13	Skatter	25%	1%	2%	2%	25%	8%	2%	6%	29%
14	Socialförsäkringarna	10%	2%	1%	4%	28%	11%	2%	8%	33%
15	Jämställdhet	8%	5%	2%	4%	21%	13%	6%	8%	34%
16	Infrastrukturpolitik	14%	1%	3%	2%	18%	4%	5%	6%	47%
17	Barnomsorg	5%	2%	1%	9%	21%	6%	1%	5%	50%
18	Boende	11%	2%	1%	2%	19%	8%	2%	5%	50%
19	Utrikespolitik	20%	1%	2%	1%	21%	4%	3%	9%	38%
20	Fördelningspolitiken	9%	1%	2%	2%	17%	7%	3%	7%	52%
21	Företagande/näringspolitik	31%	2%	6%	1%	15%	3%	2%	5%	35%
22	Djurrättsfrågor	4%	1%	6%	2%	7%	5%	15%	6%	53%
23	EU/EMU	13%	4%	3%	2%	19%	3%	5%	12%	40%
24	Privatiseringar	20%	2%	2%	2%	16%	13%	2%	5%	37%
25	Familjepolitik	6%	4%	3%	12%	24%	6%	2%	7%	37%
26	Integritetsfrågor	9%	2%	1%	2%	12%	4%	3%	9%	58%
27	Regionalpolitik	9%	1%	5%	4%	16%	4%	2%	8%	50%

Anm. Miljö och klimat mättes tidigare som en fråga; från och med november 2022 delades den upp i två frågor.

Torbjörn Sjöström, VD Novus

Om undersökningen

Undersökningen genomfördes av Novus på eget initiativ under perioden 21–27 november 2024 i Novus Sverigepanel och besvarades av totalt 1020 personer i åldern 18–84 år. Frågan som ställdes var: "Vilket parti tycker du har bäst politik i nedanstående politiska frågor?". För ytterligare information om Novus Sverigepanel, se <https://novus.se/om-novus/vanligafragor/>. Vid osäkerhet om hur en siffra ska tolkas, vänligen kontakta mikael.ohlsson@novus.se.

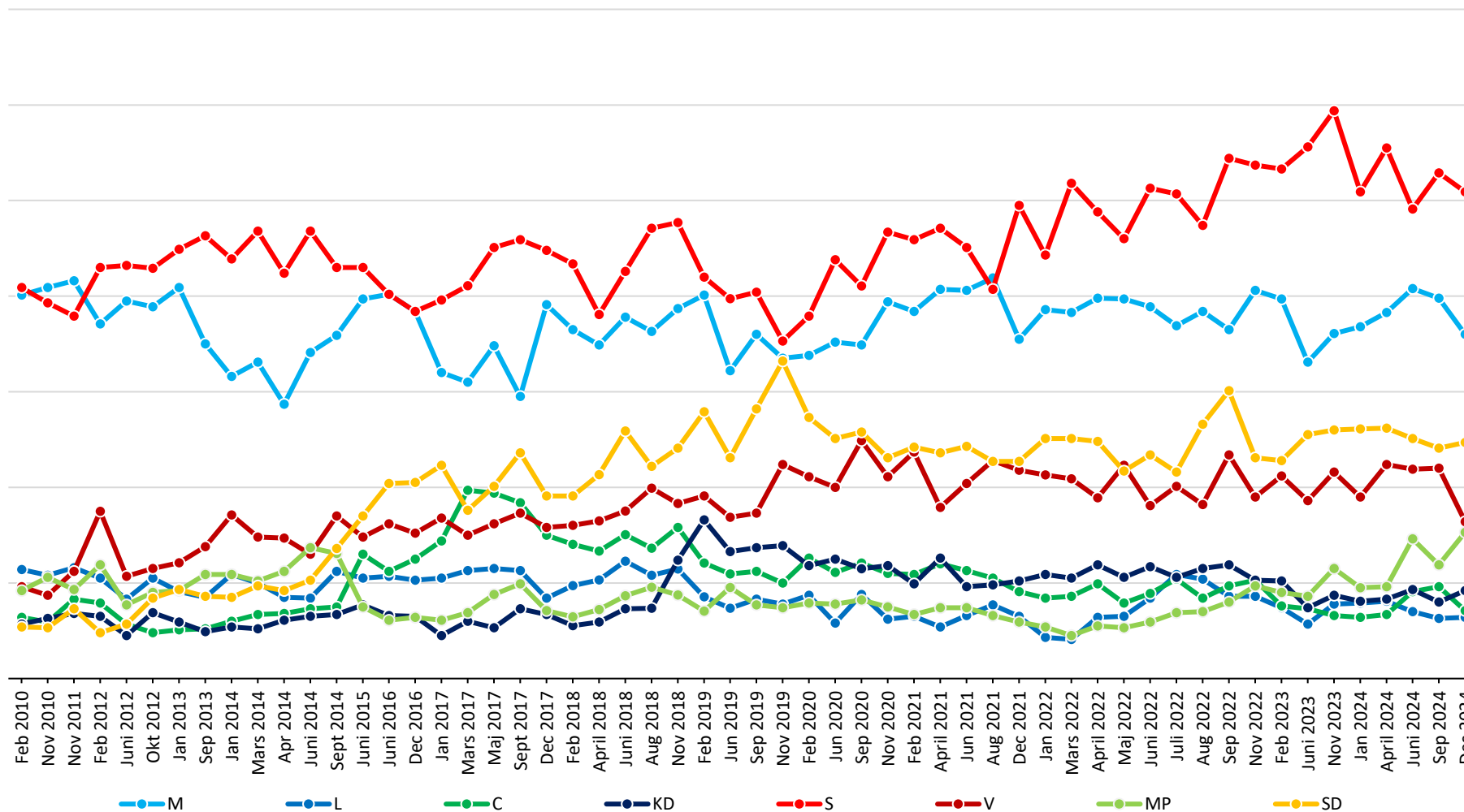

Diagram 1: Sammanräkning av sakfrågeägandeskap per politiskt parti. Här är det totala sakfrågeägarskapet summerat per parti. En sammanräkning som vi har sett ger en god bild av det totala stödet för ett parti i väljaropinionen. Även om sakfrågeägarskap inte säger allt, har vi över tid sett att det tycks finnas ett samband mellan sakfrågeägandeskap och opinionsstödet.